Datum

19-01-2021

Onderwerp	Uw kenmerk	Aantal bijlagen
Visie landbouw Oss		4

Wat adviseert het college te besluiten?

In te stemmen met de visie "De toekomst van de landbouw in Oss".

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De agrarische sector bevindt zich in een ingrijpende en complexe transitie die tot veel hectiek leidt en waarbij partijen scherp tegenover elkaar staan. De media berichten hier bijna dagelijks over. Des te noodzakelijker is het dat wij een helder en door de gemeenteraad gedragen afwegingskader hebben voor allerlei zaken die op ons afkomen. Dat geeft richting aan onze eigen bestuurlijke en ambtelijke inzet. En dat helpt om de verwachtingen van de sector, de stakeholders en de buitenwacht goed te managen.

Vanuit economisch perspectief behandelen wij de agrarische sector zoals onze andere belangrijke sectoren. Toch is onze rol met betrekking tot de agrarische sector anders. De agrarische sector is onderwerp van veel regelgeving vanuit EU, Rijk en Provincie, die bovendien sterk in beweging is. Als gemeente hebben wij hiermee te maken en zijn wij belast met uitvoeringstaken. De maatschappelijke beleving speelt. En de agrarische sector is sterk verweven met andere grote opgaven zoals klimaat, biodiversiteit en landgebruik. Wat met name het gevolg is van de grondpositie, de ligging en de verwevenheid met natuurlijke kringlopen van de agrarische bedrijven. Dat is, naast de transitie en het sociaal-economische belang, de aanleiding voor deze visie.

Welk resultaat willen we bereiken?

In de Opiniecommissie van 8 oktober 2020 is van gedachten gewisseld over de Opinienota en de hieraan ten grondslag liggende analyses en aanbevelingen. De analyse van de agrarische sector in Oss die met behulp van deskundigen is gemaakt, werd herkend. De inzet voor een gezond toekomstperspectief voor de agrarische sector in Oss werd breed gedragen. Over de invulling daarvan verschillen de accenten.
Dit is verwerkt in het visiedocument "*De toekomst van de landbouw in Oss* ". Centraal daarin staat de vraag welke rol wij voor ons als gemeente zien bij de transitie van de landbouw in Oss ? De ontwikkelingen rondom vrijkomende agrarische bebouwing zijn verwoord in een separate Nota "Beleid voor vrijkomende agrarische bedrijven en bedrijfsbebouwing'.

De landbouwvisie is vooral bedoeld als een helder, door de gemeenteraad gedragen afwegingskader. Centraal daarin staat de rol die wij hebben bij de transitie die de agrarische sector doormaakt. Daarop zullen wij de personele capaciteit moeten inrichten. Ook vormt de visie het vertrekpunt voor ons gesprek met het veld, onze lobby en netwerken. Daarnaast wordt de visie vertaald in de Gebiedsvisie Vitaal Buitengebied, waarin de ruimtelijke impact centraal staat en wordt afgewogen, en uiteindelijk het Omgevingsplan.

In bijlage 1 is de visie opgenomen. In bijlage 2 en 3 het advies en het achtergronddocument van onze adviseurs Poederoyen Compagnons en Schuttelaar&Partners. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van in de Opiniecommissie van 8 oktober gemaakte opmerkingen en de doorvertaling naar de visie.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Met deze visie geven wij invulling aan het Collegeprogramma en de motie van de gemeenteraad.

Zowel in het Collegeprogramma als in latere moties en gedachtewisselingen met de Raad is aangegeven dat het nodig is dat wij een visie hebben op de ontwikkelingen van de landbouwsector in onze gemeente. De in de motie genoemde thema's zijn benoemd en de visie gaat in op onze rol en hoe wij agrarische ondernemers kunnen ondersteunen.

1.2 Hiermee geven wij het vervolg aan de opiniërende bespreking in de Opiniecommissie Ruimte van 8 oktober 2020

Het uitgangspunt dat de transitie primair een aangelegenheid is voor de sector met een actief ondersteunende rol voor ons als gemeente werd breed onderschreven. De input uit de Opiniecommissie hebben wij meegenomen in deze visie.

1.4 Een uitvoeringsprogramma maakt deel uit van de visie
Met het uitvoeringsprogramma geven we aan hoe we samen met de sector en onze stakeholders vervolgstappen gaan zetten als deze visie is vastgesteld.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?
1.1 De ontwikkelingen binnen de agrarische sector zijn nog volop in beweging
Gelet op de dynamiek binnen de agrarische sector hebben wij gewacht met het agenderen van de visie. Zoals wij in de Nota aangeven, vinden wij het niet verstandig langer te wachten met onze positiebepaling. Wij denken met de gekozen invulling voldoende flexibiliteit in te bouwen om hierop adequaat mee te kunnen bewegen.

1.2 De thema's zoals in de visie benoemd behoeven uitwerking
We kiezen ervoor in de visie de relevante thema's te benoemen zonder daar een hiërarchie aan te koppelen. Uitwerking van de thema's vraagt maatwerk en juist via een gebiedsgerichte, sectorgerichte en soms bedrijfsgerichte benadering ontstaan kansen om tot goede, gecombineerde oplossingen te komen.
Op diverse thema's hanteren wij als gemeente wel uitgangspunten. Waar dat geldt, is dat bij de thema's aangegeven.

Waar moeten we rekening mee houden?
a. Financiën
In de visie doen we, gesterkt door de discussie in de Opiniecommissie, het voorstel om de organisatie aan te passen aan de ambitie en rol die wij willen vervullen.

Binnen de reguliere afdelingen doen we dat vanuit het bestaande budget.
Daarnaast willen we, tijdelijk voor de komende 3 jaar, een beleidsregisseur agrarische zaken aanstellen. Die wordt belast met de ontwikkeling en realisatie van het uitvoeringsprogramma, het onderhouden van het netwerk lokaal en bovenlokaal en onderhoudt de contacten bij initiatieven en ontwikkelingen in Oss.
Dekking hiervoor is voor de komende drie jaar aanwezig in het budget projecten buitengebied.

b. Communicatie
Bij de totstandkoming van de visie is uitgebreid gesproken met stakeholders en op diverse manieren. Zoals de Veeteelttop in 2019, gesprekken met ZLTO, ketenpartijen en individuele boeren en een workshop met omgevingspartijen eind 2019. Wij informeren al deze partijen actief over het besluit van het college om de visie vast te laten stellen door onze gemeenteraad.

Bij de uitwerking van het uitvoeringsprogramma worden de stakeholders betrokken. We richten een breed overlegplatform in waarin boeren, lokaal actieve ketenpartijen en omgeving met elkaar praten over ontwikkelingen en we verkennen samen met de sector en de keten het oprichten van themagerichte sectortafels.

c. Uitvoering
Na vaststelling van de visie gaan we aan de slag met het uitwerken van het uitvoeringsprogramma.

d. Overlegd met
De opinienota is besproken met de provincie en ZLTO.

Samenvatting
De dynamiek binnen en rond de agrarische sector in transitie, is groot. Als gemeente hebben wij daarin diverse rollen. Het is zowel voor de agrariërs in onze gemeente en voor de vele stakeholders als voor onze interne organisatie belangrijk dat helder is wat er in onze gemeente speelt en welke rol wij daarin voor onszelf zien. Daarom hebben we een visie met een uitvoeringsprogramma opgesteld.
Onze ambitie is een sterke, toekomstbestendige agrarische sector in Oss. Op basis van een economisch volhoudbaar model dat ecologisch verantwoord is en voldoende politiek-maatschappelijk draagvlak heeft. Binnen die context ondersteunen wij de transitie van de landbouw in onze gemeente en regio.